

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI MAKTABGACHA VA MAKTAB
TA’LIMI VAZIRLIGI
CHIRCHIQ DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI**

“TASDIQLAYMAN”
Chirchiq davlat pedagogika universiteti

rektor G.I. Muxamedov

2026-yil

**13.00.02 – TA’LIM VA TARBIYA NAZARIYASI VA METODIKASI
(SOHALAR BO‘YICHA) IXTISOSLIGI BO‘YICHA OLIY TA’LIM DAN
KEYINGI TA’LIMG A KIRISH UCHUN
IXTISOSLIK FANIDAN**

DASTUR

Chirchiq – 2026

**13.00.02 – Ta’lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
(sohalar bo’yicha) ixtisosligi bo’yicha
DASTUR**

KIRISH

Mazkur dastur 13.00.02 – Ta’lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo’yicha) ixtisosligi bo’yicha tayanch doktorantura va doktoranturaga kiruvchi talabgorlarning nazariy bilimlari, metodik fikrlashi, ilmiy-pedagogik tadqiqot olib borishi hamda ta’lim-tarbiya jarayonini loyihalash kompetentligini baholash uchun ishlab chiqilgan.

Dasturning huquqiy-me’yoriy asoslari

- O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi (yangi tahrir, 2023-yil);
- O‘zbekiston Respublikasining “Ta’lim to‘g‘risida”gi Qonuni (O‘RQ-637-son, 2020-yil 23-sentabr);
- O‘zbekiston Respublikasining “Ilm-fan va ilmiy faoliyat to‘g‘risida”gi Qonuni (O‘RQ-576-son, 2019-yil 29-oktabr);
- O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “O‘zbekiston – 2030” strategiyasi to‘g‘risida”gi PF-158-son Farmoni (2023-yil 11-sentabr);
- O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Pedagog kadrlar tayyorlash tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PF-73-son Farmoni (2025-yil 28-aprel);
- O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar tizimini takomillashtirishning qo‘shimcha chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PF-58-son Farmoni (2026-yil 10-aprel);
- O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Raqamli O‘zbekiston – 2030” strategiyasini tasdiqlash va uni samarali amalga oshirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PF-6079-son Farmoni (2020-yil 5-oktabr);
- O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Pedagogik ta’lim sifatini oshirish va pedagog kadrlar tayyorlovchi oliy ta’lim muassasalari faoliyatini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PQ-289-son Qarori (2022-yil 21-iyun);
- O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining oliy ta’limdan keyingi ta’lim tizimini tartibga soluvchi 304-son Qarori (2017-yil 22-may) hamda ta’lim sohasidagi boshqa amaldagi normativ-huquqiy hujjatlar.

ASOSIY QISM

Ta’lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi ta’lim mazmuni, o‘qitish texnologiyalari, tarbiyaviy faoliyat, pedagogik muloqot, baholash, boshqaruv va

metodik loyihalashning ilmiy asoslarini birlashtiruvchi ixtisoslikdir. Zamonaviy ta'lim sharoitida tadqiqotchi ta'lim-tarbiya hodisalarini tizimli tahlil qilishi, muammoni ilmiy-metodik yechimga aylantirishi, dalillarga tayangan xulosa chiqarishi va olingan natijalarni amaliyotga joriy eta olishi lozim.

Dastur kompetensiyaviy, shaxsga yo'naltirilgan, inklyuziv, raqamli va tadqiqotga asoslangan yondashuvlarni qamrab oladi. Unda ta'lim tizimining modernizatsiyasi, pedagogik tadqiqot metodologiyasi, ta'lim va tarbiya nazariyasi, fanlarni o'qitish metodikasi, akademik halollik, sun'iy intellektdan mas'uliyatli foydalanish, ta'lim sifati va pedagogning uzluksiz kasbiy rivojlanishi masalalari uzviy bog'liqlikda yoritiladi.

Dasturning maqsadi va vazifalari

Dasturning maqsadi – talabgorlarning ta'lim va tarbiya nazariyasi hamda metodikasi bo'yicha fundamental bilimlarini, pedagogik muammolarni tahlil qilish, metodik tizimni loyihalash, tadqiqot metodlarini tanlash va ilmiy asoslangan yechim taklif etish kompetentligini aniqlashdan iborat.

- ta'lim va tarbiya nazariyasining asosiy tushunchalari, qonuniyatlari va tamoyillarini tahlil qilish;
- ta'lim tizimi modernizatsiyasi hamda davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlarini sharhlash;
- metodik yondashuvlar, ta'lim texnologiyalari va baholash vositalarini asoslash;
- pedagogik tadqiqot muammosi, dizayni, metodlari va natijalarini mantiqan izohlash;
- o'quv-tarbiyaviy vaziyat, pedagogik muloqot va oila-maktab-mahalla hamkorligi bo'yicha yechim taklif qilish;
- raqamli, inklyuziv va shaxsga yo'naltirilgan ta'limda etik me'yorlarga rioya etish.

Konsultatsiya mashg'ulotlari hajmi va mazmuni

T/r	Modul nomi	Asosiy mazmun	Soat
1	Ta'lim tizimi modernizatsiyasi va metodologik asoslar	Ta'lim siyosati, uzluksiz ta'lim, pedagogika kategoriyalari, metodologik yondashuvlar va tadqiqot dizayni.	6
2	Didaktika va o'qitish metodikasi	Ta'lim mazmuni, qonuniyatlari, tamoyillari, metodlari, shakllari va fanlarni o'qitish metodikasi.	6
3	Tarbiya nazariyasi va ijtimoiy-pedagogik hamkorlik	Shaxs rivoji, tarbiya yo'nalishlari, oila-maktab-mahalla, inklyuziv va preventiv pedagogika.	6
4	Zamonaviy ta'lim texnologiyalari va raqamli pedagogika	Ta'lim dizayni, interfaol, loyihaviy, muammoli, modulli, masofaviy va aralash ta'lim.	6
5	Pedagogik mahorat, muloqot va kasbiy rivojlanish	Kompetentlik, pedagogik texnika, muloqot, konfliktologiya, refleksiya va mentorlik.	4

6	Diagnostika, baholash, sifat va menejment	Pedagogik diagnostika, baholash, monitoring, ichki sifat ta'minoti va ta'lim menejmenti.	4
	Jami		32

ASOSIY QISM

1-modul. O'zbekiston ta'lim tizimining modernizatsiyasi va pedagogik tadqiqot metodologiyasi

O'zbekiston Respublikasida ta'lim tizimini rivojlantirishning konstitutsiyaviy va huquqiy asoslari. Ta'lim sohasidagi davlat siyosatining asosiy prinsiplari, uzluksiz ta'lim turlari va shakllari, davlat hamda nodavlat ta'lim tashkilotlari faoliyatining huquqiy asoslari. Oliy va oliy ta'limdan keyingi ta'limning mazmuni, vazifalari, akademik mustaqilligi, kredit-modul tizimi va sifat kafolati.

“O'zbekiston – 2030” strategiyasida inson kapitalini rivojlantirish, ta'lim sifati, ilm-fan, innovatsiya va pedagog kadrlar tayyorlash masalalari. Ta'lim, tarbiya, tadqiqot, ishlab chiqarish bilan hamkorlik, innovatsion faoliyat va tizimli takomillashtirishning o'zaro uyg'unligi. Ta'lim tizimining xalqaro hamkorlik, ochiqlik, raqamli transformatsiya, axborot xavfsizligi va akademik halollik bilan bog'liq rivojlanish tendensiyalari.

Pedagogika fan sifatida: obykti, predmeti, vazifalari, funksiyalari, kategoriyalari va fanlar tizimidagi o'rni. Pedagogik metodologiya fanining falsafiy, umumilmiy, aniq ilmiy va texnologik darajalari. Tizimli, faoliyatli, kompetensiyaviy, shaxsga yo'naltirilgan, aksiologik, madaniyatshunoslik, inklyuziv va raqamli yondashuvlar.

Pedagogikaning jamiyat taraqqiyotidagi o'rni, rivojlanish bosqichlari, ilmiy-nazariy va amaliy istiqbolni belgilashdagi vazifalari. Pedagogikaning falsafa, psixologiya, sotsiologiya, fiziologiya, boshqaruv hamda axborot fanlari bilan aloqasi; pedagogika fanlari tizimi va zamonaviy tarmoqlari.

Pedagogik tadqiqot muammosi, dolzarbligi, obykti, predmeti, maqsadi, vazifalari, farazi, ilmiy yangiligi va amaliy ahamiyati. Nazariy va empirik metodlar, pedagogik tajriba-sinov, tanlanma, validlik, ishonchlilik, reprezentativlik, matematik-statistik tahlil va ilmiy etika. Manbalar bilan ishlash, iqtibos keltirish, plagiatning oldini olish va sun'iy intellekt vositalaridan shaffof foydalanish.

2-modul. Didaktika va ta'lim-tarbiya metodikasi

Didaktika – ta'lim va o'qitish nazariyasi sifatida. Ta'limning maqsadi, mazmuni, qonuniyatlari, tamoyillari, natijalari va davlat ta'lim standartlari. Bilim, ko'nikma, malaka, kompetensiya va ta'lim natijalarining o'zaro bog'liqligi. O'qitish, o'qish, baholash hamda qayta aloqaning yaxlit tizimi.

Ta'lim metodlari, usullari va vositalari: og'zaki, ko'rgazmali, amaliy, muammoli, evristik, tadqiqotchilik, loyihaviy, hamkorlikdagi, differensial va individual ta'lim. Ta'limni tashkil etish shakllari: dars, ma'ruza, seminar, amaliy mashg'ulot, laboratoriya, mustaqil ta'lim, masofaviy va aralash ta'lim. Darsning zamonaviy modeli, turlari, tuzilishi hamda unga qo'yiladigan talablar.

Ta'lim-tarbiya metodikasini loyihalash: maqsad, mazmun, metod, vosita, tashkiliy shakl, baholash va qayta aloqa komponentlarining uzviyligi. Aniq, tabiiy, ijtimoiy va gumanitar fanlarni o'qitishning umumiy hamda o'ziga xos metodik

jihatlari. Ta'lim mazmunini differensiallashtirish, individuallashtirish, iqtidorli va qo'llab-quvvatlashga muhtoj ta'lim oluvchilar bilan ishlash metodikasi.

O'quvchi va talabalarning o'quv-bilish faoliyati: motivatsion, mazmuniy, operatsion va refleksiv komponentlar. Reproduktiv, produktiv va ijodiy o'quv faoliyati; bilishga oid qiziqishlarni rivojlantirish hamda mustaqil ta'limni tashkil etish.

Ta'lim paradigmalari va turlari: an'anaviy, insonparvarlik, kompetensiyaviy, muammoli, dasturlashtirilgan hamda tadqiqotga asoslangan ta'lim. O'quv dasturlari, darsliklar va o'quv-metodik ta'minotning mazmuni; davlat ta'lim standartlari asosida ta'lim mazmunini tanlash va yangilash. Noan'anaviy mashg'ulotlar, darsni modernizatsiyalash, o'quvchilar yosh xususiyatlariga muvofiq metod va shakllarni tanlash.

3-modul. Shaxs rivojlanishi, tarbiya nazariyasi va ijtimoiy-pedagogik hamkorlik

Shaxs, individ, individuallik va subyekt tushunchalari. Shaxs rivojlanishining biologik, ijtimoiy, madaniy va pedagogik omillari; yosh hamda individual xususiyatlarni hisobga olish. Ijtimoiylashuv, tarbiya, o'zini o'zi tarbiyalash va qayta tarbiyalashning o'zaro bog'liqligi. Pedagogik antropologiya va ilmiy dunyoqarashni shakllantirish.

Tarbiya jarayonining mohiyati, maqsadi, mazmuni, qonuniyatlari, tamoyillari, metodlari va vositalari. Ma'naviy-axloqiy, fuqarolik-huquqiy, aqliy, mehnat-iqtisodiy, ekologik, jismoniy va estetik tarbiya. Xalq pedagogikasi, milliy qadriyatlar, Sharq mutafakkirlari merosi va umuminsoniy me'yorlarning tarbiyaviy imkoniyatlari.

Tarbiya jarayonida tarbiyachi shaxsi, pedagogik namuna va ishonchga asoslangan munosabatlar. Tarbiya, o'zini o'zi tarbiyalash va qayta tarbiyalashning o'zaro bog'liqligi; tarbiya jarayonining ijtimoiy sharoitlar, yosh va individual xususiyatlar, shuningdek, ta'lim hamda shaxs rivojlanishi bilan bog'liqlik qonuniyatlari. Ibrat-namuna, ishontirish, suhbat, hikoya, munozara, ma'ruza, mashq qildirish, rag'batlantirish va pedagogik ta'sir metodlarini tanlash shartlari.

Ilmiy dunyoqarash va aqliy tarbiyani shakllantirish: ilmiy qarash, e'tiqod, tafakkur va mustaqil mushohada yuritish. Fuqarolik-huquqiy, iqtisodiy, ekologik hamda madaniy hamkorlik tarbiyasida Konstitutsiya, davlat ramzlari, milliy va umuminsoniy qadriyatlardan foydalanishning pedagogik imkoniyatlari.

O'quvchilar jamoasi va shaxs munosabatlari. Oila, maktab va mahalla hamkorligi; ota-onalar bilan pedagogik hamkorlikning mazmuni va shakllari. Tarbiyaviy ishlarni loyihalash, amalga oshirish, monitoring qilish hamda tarbiyalanganlikni baholash. Sog'lom turmush tarzi, preventiv pedagogika va ijtimoiy himoyaga muhtoj bolalarni pedagogik qo'llab-quvvatlash.

Oila pedagogikasining metodologik va huquqiy asoslari, oilaning tarbiyaviy vazifalari va zamonaviy muammolari. Ota-onasiz qolgan, ijtimoiy himoyaga muhtoj yoki xulq-atvorida xavf omillari kuzatiladigan bolalar bilan ijtimoiy-pedagogik ishlash. Sog'lom turmush tarzini shakllantirish, salbiy xulq-atvor profilaktikasi, bolalar va yoshlarni xavfsiz ijtimoiy muhitga jalb etish.

Inklyuziv ta'limning maqsadi, prinsiplari, universal dizayn yondashuvi, individual ta'lim ehtiyojlarini aniqlash va qo'llab-quvvatlash. Alohida ta'lim

ehtiyojlari bo'lgan shaxslar bilan ishlashning pedagogik asoslari, pedagog va oila hamkorligi, ta'lim muhitining qulayligi hamda xavfsizligi.

4-modul. Zamonaviy ta'lim texnologiyalari va raqamli pedagogika

Pedagogik texnologiya va ta'lim dizayni: maqsadli, mazmuniy, protsessual va natijaviy komponentlar. Muammoli, modulli, loyihaviy, tadqiqotga asoslangan, teskari sinf, hamkorlikdagi, shaxsga yo'naltirilgan va insonparvarlik texnologiyalarini qo'llash metodikasi. Interfaol metodlar, grafik organayzerlar, keyslar va treninglardan foydalanish.

Raqamli ta'lim resurslari, LMS, elektron darslik, ta'lim platformalari, ta'lim analitikasi, virtual laboratoriyalar va simulyatsion vositalar. Masofaviy va aralash ta'limni rejalashtirish, o'quv materialini multimediya asosida taqdim etish, raqamli muloqot va qayta aloqani tashkil etish.

Generativ sun'iy intellektning didaktik imkoniyatlari va cheklovlari: topshiriqni loyihalash, natijani tekshirish, mualliflikni saqlash, shaxsiy ma'lumotlarni himoya qilish, algoritmik xatolarni anglash va akademik halollik. Media- va axborot savodxonligi, axborot xavfsizligi hamda raqamli etikaga rioya etish.

Ta'lim innovatsiyalarini joriy etish va baholash. O'qituvchining innovatsion hamda kreativ faoliyati, pedagogik tajribani ommalashtirish, metodik mahsulot va elektron resurslar yaratish.

Tarbiya texnologiyasi: maqsadni belgilash, mazmunni tanlash, tarbiyaviy vaziyatni modellashtirish, hamkorlikni tashkil etish, monitoring va natijani baholash bosqichlari. Hamkorlik pedagogikasi, insonparvarlik texnologiyasi va tarbiyaviy treninglardan foydalanishning metodik asoslari.

Elektron pedagogika asoslari: pedagogik dasturiy vositalar, ekspert-o'rgatuvchi va avtomatlashtirilgan o'rgatuvchi tizimlar, multimedia o'quv kurslari hamda ta'lim portallarining didaktik imkoniyatlari. Pedagogning media kompetentligi va shaxsiy-kasbiy axborot maydonini shakllantirish.

5-modul. Pedagogik mahorat, muloqot va uzluksiz kasbiy rivojlanish

Pedagogik mahoratning mohiyati va tarkibiy qismlari: insonparvarlik yo'nalganligi, kasbiy bilim, pedagogik qobiliyat, pedagogik texnika, ijodkorlik va refleksiya. Pedagogik qobiliyatlarning tayanch, yetakchi va yordamchi xususiyatlari. Zamonaviy pedagog shaxsiga qo'yiladigan kasbiy hamda etik talablar.

Pedagogik muloqotning mohiyati, funksiyalari, uslublari va vositalari. Subyekt-subyekt munosabatlari, empatiya, faol tinglash, teskari aloqa, kommunikativ madaniyat va nutq texnikasi. Pedagogik nizolarning kelib chiqish sabablari, profilaktikasi hamda konstruktiv hal etish usullari.

Pedagogning kasbiy etikasi, deontologiyasi va mas'uliyati. Uzluksiz kasbiy rivojlanish, mentorlik, professional hamjamiyatlar, pedagogik portfel, o'z faoliyatini tahlil qilish va refleksiv takomillashtirish. Pedagogik kreativlikni rivojlantirish hamda metodik yangilik yaratish.

6-modul. Pedagogik diagnostika, baholash, ta'lim sifati va menejment

Pedagogik diagnostikaning predmeti, maqsadi, vazifalari, mezonlari, tamoyillari va metodlari. Ta'lim oluvchilarning o'zlashtirishi, rivojlanishi, motivatsiyasi, qiziqishlari va tarbiyalanganligini o'rganish. Kuzatish, suhbat, so'rovnoma, test, ekspert baholash, portfolio hamda pedagogik monitoring.

Ta'lim natijalarini diagnostik, formativ va summativ baholash. Mezonli baholash, rubrika, test topshiriqlari, portfolio, o'zini o'zi va o'zaro baholash. Baholashning shaffofligi, xolisligi, ishonchligi, validligi va rivojlantiruvchi qayta aloqa.

Ta'lim menejmentining mohiyati, funksiyalari va tamoyillari. Ta'lim tashkilotini strategik rejalashtirish, boshqaruv qarorlarini qabul qilish, jamoani boshqarish, ichki nazorat, jamoatchilik bilan hamkorlik, akkreditatsiya va ichki sifat ta'minoti. Maktab va ta'lim tashkilotini yaxlit pedagogik tizim sifatida boshqarish; pedagogik va metodik kengashlar faoliyati.

Ta'lim sifati monitoringi va ma'lumotlarga asoslangan boshqaruv. Ta'lim xizmatlari sifatini baholash, metodik ishlarni tashkil etish, pedagog kadrlar faoliyatini qo'llab-quvvatlash, attestatsiya va kasbiy sertifikatlashning umumiy pedagogik asoslari.

Ta'lim tashkilotini boshqarish subyektlari, davlat-jamoat boshqaruvi, rahbarlik madaniyati va boshqaruv vakolatlari. Maktabning ichki boshqaruv tuzilmasi, pedagogik va metodik kengashlar, direktor, direktor o'rinbosarlari hamda sinf rahbarining funksional vazifalari. Ichki nazoratning tizimlilik, xolislik, harakatchanlik va rivojlantiruvchanlik tamoyillari; ta'lim tashkiloti faoliyatini pedagogik tahlil qilish.

KIRISH IMTIHONI UCHUN SAVOLLAR MAJMUASI

I. Ta'lim tizimi modernizatsiyasi va pedagogik metodologiya

1. "O'zbekiston – 2030" strategiyasida ta'lim sohasiga oid ustuvor vazifalar.
2. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi va "Ta'lim to'g'risida"gi Qonun — ta'lim taraqqiyotining huquqiy asosi.
3. O'zbekistonda ta'lim tizimini isloh qilish va modernizatsiya qilishning asosiy yo'nalishlari.
4. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyalarida ta'lim va tarbiya masalalari.
5. Ta'lim sohasidagi davlat siyosatining asosiy prinsiplari.
6. Uzluksiz ta'lim turlari va ta'lim olish shakllari.
7. Dual, inklyuziv, masofaviy va aralash ta'limning xususiyatlari.
8. Ta'lim tashkilotlarining turlari, funksiyalari va o'zaro integratsiyasi.
9. Pedagogik faoliyat bilan shug'ullanish huquqining umumiy asoslari.
10. Oliy va oliy ta'limdan keyingi ta'limning mazmuni hamda vazifalari.
11. Oliy ta'limning akademik mustaqilligi, kredit-modul tizimi va sifat kafolati.
12. Ta'lim, ilm-fan, ishlab chiqarish va innovatsion faoliyat integratsiyasi.
13. Raqamli transformatsiya, axborot xavfsizligi va akademik halollik.
14. Pedagogika fanining obyekti, predmeti, vazifalari va funksiyalari.
15. Pedagogikaning asosiy kategoriyalari.
16. Pedagogika fanining rivojlanish bosqichlari, tizimi va zamonaviy tarmoqlari.

17. Pedagogikaning falsafa, psixologiya, sotsiologiya, fiziologiya va axborot fanlari bilan integrativ aloqalari.
18. Pedagogik metodologiya tushunchasi va uning darajalari.
19. Tizimli yondashuvning mohiyati va pedagogik imkoniyatlari.
20. Faoliyatli yondashuvning mazmuni.
21. Kompetensiyaviy yondashuvning mazmuni.
22. Shaxsga yo'naltirilgan yondashuv.
23. Aksiologik, madaniyatshunoslik, inklyuziv va raqamli yondashuvlar.
24. Pedagogik tadqiqot muammosi va dolzarbligi.
25. Tadqiqot obyekti, predmeti, maqsadi va vazifalari.
26. Ilmiy faraz, ilmiy yangilik va amaliy ahamiyat.
27. Pedagogik tadqiqotning nazariy metodlari.
28. Pedagogik tadqiqotning empirik metodlari.
29. Pedagogik tajriba-sinovning bosqichlari.
30. Validlik, ishonchlilik, reprezentativlik va matematik-statistik tahlil.
31. Ilmiy etika, akademik halollik, iqtibos keltirish va sun'iy intellektdan mas'uliyatli foydalanish.

II. Didaktika va zamonaviy ta'lim texnologiyalari

32. Didaktika predmeti, vazifalari va asosiy kategoriyalari.
33. Ta'limning maqsadi, mazmuni va ta'lim natijalari.
34. Ta'lim mazmunini tanlashning ilmiy, ijtimoiy va shaxsiy mezonlari.
35. Davlat ta'lim standartlari, o'quv dasturlari va darsliklarning mohiyati.
36. Ta'lim qonuniyatlari va tamoyillari.
37. O'qitish, o'qish, baholash va qayta aloqaning birligi.
38. O'quv-bilish faoliyatining motivatsion, mazmuniy, operatsion va refleksiv komponentlari.
39. O'quvchilarda bilishga oid qiziqishlarni rivojlantirish.
40. Ta'lim metodlari tasnifi.
41. Og'zaki, ko'rgazmali va amaliy ta'lim metodlari.
42. Muammoli ta'lim metodikasi.
43. Evristik o'qitish metodlari.
44. Tadqiqotchilikka asoslangan ta'lim metodlari.
45. Loyihaviy ta'lim metodikasi.
46. Hamkorlikdagi ta'limning xususiyatlari.
47. Differensial va individual ta'lim.
48. Iqtidorli ta'lim oluvchilar bilan ishlash metodikasi.
49. Ta'lim vositalari va ularning didaktik imkoniyatlari.
50. Ta'limni tashkil etish shakllari.
51. Dars — o'qitishning asosiy tashkiliy shakli.

- 52.Darsning zamonaviy modeli, turlari va tuzilishi.
- 53.Noan'anaviy darslar va darslarni modernizatsiyalash yo'llari.
- 54.Ma'ruza va seminar mashg'ulotlarini tashkil etish metodikasi.
- 55.Laboratoriya va amaliy mashg'ulotlarni tashkil etish.
- 56.Mustaqil ta'lim va o'quv mehnatini ilmiy tashkil etish.
- 57.Aniq fanlarni o'qitish metodikasining o'ziga xosligi.
- 58.Gumanitar va ijtimoiy fanlarni o'qitish metodikasining o'ziga xosligi.
- 59.Ta'lim-tarbiyada metodik tizimni loyihalash.
- 60.Pedagogik texnologiya tushunchasi.
- 61.Metodika va pedagogik texnologiya o'rtasidagi farq.
- 62.Ta'lim dizayni.
- 63.Interfaol ta'lim metodlari.
- 64.Grafik organayzerlardan foydalanish metodikasi.
- 65.Modulli o'qitish texnologiyasi.
- 66.Muammoli o'qitish texnologiyasi.
- 67.Shaxsga yo'naltirilgan ta'lim texnologiyalari.
- 68.Teskari sinf modeli.
- 69.Ta'lim innovatsiyalari va ularni joriy etish mezonlari.
- 70.O'qituvchining innovatsion faoliyati.
- 71.O'qituvchining kreativ faoliyati.
- 72.Raqamli ta'lim resurslari va ta'limni kompyuterlashtirish.
- 73.LMS va elektron darsliklarning didaktik imkoniyatlari.
- 74.Masofaviy va aralash ta'lim.
- 75.Ta'lim analitikasi.
- 76.Generativ sun'iy intellektidan pedagogik foydalanish etikasi.
- 77.Axborot xavfsizligi va shaxsiy ma'lumotlarni himoya qilish.

III. Shaxs rivojlanishi va tarbiya nazariyasi

- 78.Shaxs, individ, individuallik va subyekt tushunchalari.
- 79.Shaxs rivojlanishining biologik, ijtimoiy, madaniy va pedagogik omillari.
- 80.Yosh va individual xususiyatlarni hisobga olish.
- 81.Ijtimoiylashuv, tarbiya, o'zini o'zi tarbiyalash va qayta tarbiyalash.
- 82.Barkamol shaxsni shakllantirish — tarbiyaning asosiy maqsadi sifatida.
- 83.Tarbiya jarayonining maqsadi, vazifalari va mazmuni.
- 84.Tarbiya jarayonining qonuniyatlari.
- 85.Tarbiya tamoyillari.
- 86.Tarbiya metodlari va vositalari.
- 87.Rag'batlantirish, ishontirish va pedagogik ta'sir metodlari.
- 88.Ma'naviy-axloqiy tarbiya.
- 89.Fuqarolik-huquqiy tarbiya.

90. Aqliy tarbiya va ilmiy dunyoqarashni shakllantirish.
91. Mehnat va iqtisodiy tarbiya.
92. Ekologik, jismoniy va estetik tarbiya.
93. Xalq pedagogikasining tarbiyaviy imkoniyatlari.
94. Sharq mutafakkirlari merosining tarbiyaviy ahamiyati.
95. O'quvchilar jamoasining pedagogik vazifalari.
96. Oila tarbiyasi va uning pedagogik asoslari.
97. Oila, maktab va mahalla hamkorligi.
98. Uzlaksiz ma'naviy tarbiya konsepsiyasi.
99. Tarbiyaviy ishlarni loyihalash, amalga oshirish va baholash.
100. Tarbiyalanganlikni pedagogik diagnostika qilish.
101. Sog'lom turmush tarzini shakllantirish.
102. Ijtimoiy pedagogika va preventiv pedagogika.
103. Ijtimoiy himoyaga muhtoj bolalar bilan pedagogik ishlash.
104. Inklyuziv ta'limning maqsadi va tamoyillari.
105. Universal dizayn yondashuvi.
106. Alohida ta'lim ehtiyojlarini aniqlash va qo'llab-quvvatlash.
107. Korreksion pedagogika va inklyuziv ta'limning o'zaro bog'liqligi.

IV. Pedagogik ta'limotlar tarixi

108. Pedagogika tarixini o'rganishning predmeti, manbalari va metodlari.
109. Eng qadimgi davrlarda tarbiya: xalq pedagogikasi, "Avesto" va Orxun-Enasoy bitiklari.
110. Islom sivilizatsiyasi va Sharq Uyg'onish davrida ta'lim-tarbiya.
111. Muhammad al-Xorazmiyning ilmiy-pedagogik qarashlari.
112. Abu Nasr Forobiyning ta'lim-tarbiya haqidagi fikrlari.
113. Abu Rayhon Beruniyning pedagogik g'oyalari.
114. Abu Ali ibn Sinoning ta'lim va tarbiyaga oid qarashlari.
115. Mahmud Qoshg'ariy va Yusuf Xos Hojib merosida komil inson g'oyasi.
116. Kaykovus, Ahmad Yassaviy va Ahmad Yugnakiy merosining tarbiyaviy ahamiyati.
117. Temuriylar davrida ilm-ma'rifat va ta'lim taraqqiyoti.
118. Mirzo Ulug'bekning ilmiy-pedagogik merosi.
119. Alisher Navoiyning "Mahbub ul-qulub" asarining ta'lim-tarbiyaviy ahamiyati.
120. XVII–XIX asrlarda maktab-madrasa ta'limi va ma'rifiy an'analar.
121. Jadidchilik harakati va yangi usul maktablari.
122. O'zbek pedagogika fanining rivojlanish tarixi hamda akademik T.N. Qori-Niyoziyning pedagogik faoliyati.

123. Jahon pedagogikasi tarixi: Suqrot, Aflotun, Arastu, Ya.A. Komenskiy, J.J. Russo, I.G. Pestalotssi, K.D. Ushinskiy, J. Dyui, M. Montessori va L.S. Vygotskiy g'oyalari.
124. Qiyosiy pedagogika va xorijiy mamlakatlar ta'lim tizimlarining umumiy tendensiyalari.

V. Pedagogik mahorat va kasbiy rivojlanish

125. Zamonaviy o'qituvchi shaxsiga qo'yiladigan talablar.
126. Pedagogik mahorat tushunchasi va uning tarkibiy qismlari.
127. Pedagogik qobiliyat va uning turlari.
128. Pedagogik texnika va nutq texnikasi.
129. Pedagogik ijodkorlik va kreativlik.
130. Pedagogik refleksiya.
131. Pedagogik muloqotning mohiyati va funksiyalari.
132. Pedagogik muloqot uslublari va subyekt-subyekt munosabatlari.
133. Pedagogik nizolar va ularni konstruktiv hal etish.
134. Pedagogning kasbiy etikasi va deontologiyasi.
135. Pedagogning uzluksiz kasbiy rivojlanishi, mentorlik va professional hamjamiyatlari.
136. Kasbiy portfolio va o'z faoliyatini tahlil qilish.

VI. Pedagogik diagnostika va ta'lim menejmenti

137. Pedagogik diagnostikaning mohiyati, predmeti, maqsadi va metodlari.
138. Ta'lim natijalarini diagnostik baholash.
139. Formativ va summativ baholash.
140. Mezonli baholash, rubrika, portfolio va test topshiriqlari.
141. Pedagogik testlarning sifati, validligi va ishonchliligi.
142. O'zini o'zi va o'zaro baholash.
143. Pedagogik nazoratning funksiyalari.
144. Ta'lim monitoringi va ma'lumotlarga asoslangan boshqaruv.
145. Ta'lim sifati tushunchasi va ko'rsatkichlari.
146. Ta'lim menejmentining mohiyati, funksiyalari va tamoyillari.
147. Strategik rejalashtirish va boshqaruv qarorlarini qabul qilish.
148. Ta'lim tashkilotida ichki sifat ta'minoti.
149. Akkreditatsiya, attestatsiya va kasbiy sertifikatlashning pedagogik asoslari.
150. Ta'lim muassasalarida metodik ishlarni tashkil etish.
151. Maktabni yaxlit pedagogik tizim sifatida boshqarish.
152. Pedagogik va metodik kengashlar faoliyati.
153. Direktor, direktor o'rinbosari va sinf rahbarining funksional vazifalari.
154. Maktab ichki nazoratining mazmuni va tamoyillari.

155. Pedagogik tadqiqot natijalarini amaliyotga joriy etish.

KIRISH IMTIHONINI TASHKIL ETISH VA BAHOLASH MEZONLARI

Kirish imtihoni ixtisoslik fanining mazmuni bo'yicha talabgorning nazariy bilimini, tahliliy fikrlashini, pedagogik tadqiqot metodologiyasini qo'llashini va metodik yechimni asoslay olishini aniqlashga qaratiladi. Imtihon shakli, savollar soni hamda yakuniy baholash tartibi universitetning qabul komissiyasi va amaldagi normativ-huquqiy hujjatlar asosida belgilanadi.

Baholash komponenti	Mazmuni	Maksimal ball
Nazariy bilim	Tushunchalar, qonuniyatlar, ta'limotlar va normativ asoslarni to'g'ri hamda izchil yoritish.	40
Tahliliy yondashuv	Pedagogik muammoni tahlil qilish, qiyoslash, dalillash, metodik yechim taklif etish va xulosa chiqarish.	30
Metodologik savodxonlik	Tadqiqot muammosi, metodlari, natijalarni baholash, ilmiy etika va tadqiqot dizaynini asoslash.	20
Nutq va akademik madaniyat	Terminlardan o'rinli foydalanish, javobning mantiqiyliqi, ilmiy uslub va akademik halollik.	10
Jami		100

Javobda faktik xatolarga yo'l qo'ymaslik, asosiy tushunchalarni farqlash, normativ-huquqiy hujjatlarning rekvizitlarini to'g'ri qo'llash, metodik xulosani dalillash va ilmiy manbalardan mas'uliyat bilan foydalanish talab etiladi.

Baholashning darajali mezonlari

Ball	Baho	Tavsif
86–100	A'lo	Talabgor nazariy bilimlarni tizimli va chuqur bayon qiladi, mustaqil xulosa chiqaradi, tadqiqot muammosiga ilmiy-metodik yechim taklif etadi, amaliyot bilan bog'laydi hamda akademik madaniyatga rioya qiladi.
71–85	Yaxshi	Talabgor asosiy nazariy bilimlarni to'g'ri qo'llaydi, pedagogik masalani tahlil qila oladi, biroq ayrim metodik asoslashlarda yoki umumlashtirishlarda kamchiliklarga yo'l qo'yadi.
56–70	Qoniqarl i	Talabgor fan mazmunining asosiy tushunchalarini biladi, biroq ularni tahlil qilish, qiyoslash va amaliy vaziyatga tatbiq etishda yetarli mustaqillik ko'rsata olmaydi.
0–55	Qoniqars iz	Talabgor fan dasturidagi tayanch tushunchalar, qonuniyatlar va metodik yondashuvlarni yetarli darajada o'zlashtirmagan, pedagogik tadqiqot hamda ta'lim-tarbiya jarayonini tahlil qila olmaydi.

FOYDALANILADIGAN ADABIYOTLAR

1. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. Yangi tahrir. – Toshkent, 2023.
2. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni. O'RQ-637-son, 2020-yil 23-sentabr. – URL: <https://lex.uz>.
3. O'zbekiston Respublikasining "Ilm-fan va ilmiy faoliyat to'g'risida"gi Qonuni. O'RQ-576-son, 2019-yil 29-oktabr. – URL: <https://lex.uz>.
4. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "O'zbekiston – 2030" strategiyasi to'g'risida"gi PF-158-son Farmoni. 2023-yil 11-sentabr. – URL: <https://lex.uz>.
5. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Pedagog kadrlar tayyorlash tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-73-son Farmoni. 2025-yil 28-aprel. – URL: <https://lex.uz>.
6. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar tizimini takomillashtirishning qo'shimcha chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-58-son Farmoni. 2026-yil 10-aprel. – URL: <https://lex.uz>.
7. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi PF-5847-son Farmoni. 2019-yil 8-oktabr. – URL: <https://lex.uz>.
8. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Raqamli O'zbekiston – 2030" strategiyasini tasdiqlash va uni samarali amalga oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-6079-son Farmoni. 2020-yil 5-oktabr. – URL: <https://lex.uz>.
9. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Pedagogik ta'lim sifatini oshirish va pedagog kadrlar tayyorlovchi oliy ta'lim muassasalari faoliyatini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-289-son Qarori. 2022-yil 21-iyun. – URL: <https://lex.uz>.
10. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Oliy ta'limdan keyingi ta'lim tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi 304-son Qarori. 2017-yil 22-may. – URL: <https://lex.uz>.
11. Avloniy A. Turkiy guliston yoxud axloq. – Toshkent: O'qituvchi, 1992.
12. Forobiy A.N. Fozil odamlar shahri. – Toshkent: Yangi asr avlodi, 2016.
13. Hasanboyev J., To'raqulov X., Haydarov M., Hasanboyeva O., Usmonov N. Pedagogika fanidan izohli lug'at. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2009.
14. Hasanboyeva O., Hasanboyev J., Hamidov H. Pedagogika tarixi. – Toshkent: G'afur G'ulom nomidagi nashriyot-matbaa ijodiy uyi, 2005.
15. Mavlonova R., To'rayeva O., Xoliqberdiyev K. Pedagogika. – Toshkent: O'qituvchi.
16. To'xtaxodjayeva M.X. umumiy tahriri ostida. Pedagogika nazariyasi va tarixi. I qism: Pedagogika nazariyasi. – Toshkent: Iqtisod-moliya, 2007.
17. Abdullayeva Sh., Asqarov A. Umumiy pedagogika. – Toshkent: Fan va axborot texnologiyalari, 2019.
18. Xodjayev B.X. Umumiy pedagogika. – Toshkent: Sano-standart, 2017.
19. Muslimov N.A. va boshqalar. Kasb ta'limi o'qituvchilarini kasbiy shakllantirishning nazariy-metodik asoslari. – Toshkent.

20. Sayidahmedov N.S. Yangi pedagogik texnologiyalar. – Toshkent: Moliya.
21. Xudayqulov X. va boshqalar. Tarbiyaviy ishlar metodikasi. – Toshkent: Innovatsiya-Ziyo, 2020.
22. Slastenin V.A., Isaev I.F., Shiyanov E.N. Pedagogika. – Moskva: Akademiya.
23. Podlasiy I.P. Pedagogika. – Moskva: Vados.
24. Zimnyaya I.A. Klyuchevye kompetensii – novaya paradigma rezultata obrazovaniya. – Moskva.
25. Kraevskiy V.V. Metodologiya pedagogiki: noviy etap. – Moskva: Akademiya.
26. Bepalko V.P. Slagaemye pedagogicheskoy tekhnologii. – Moskva: Pedagogika.
27. Vygotskiy L.S. Pedagogicheskaya psikhologiya. – Moskva: AST.
28. Dewey J. Democracy and Education. – New York: Macmillan.
29. Montessori M. The Absorbent Mind. – Oxford: Clio Press.
30. Creswell J.W., Creswell J.D. Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches. 6th ed. – Thousand Oaks: SAGE, 2023.
31. Cohen L., Manion L., Morrison K. Research Methods in Education. 8th ed. – London: Routledge, 2018.
32. UNESCO. Recommendation on the Ethics of Artificial Intelligence. – Paris: UNESCO, 2021.
33. UNESCO. Guidance for Generative AI in Education and Research. – Paris: UNESCO, 2023.
34. OECD. OECD Digital Education Outlook 2023: Towards an Effective Digital Education Ecosystem. – Paris: OECD Publishing, 2023.
35. Black P., Wilam D. Assessment and Classroom Learning // Assessment in Education. – 1998. – Vol. 5, No. 1. – P. 7–74.
36. Bates A.W. Teaching in a Digital Age: Guidelines for Designing Teaching and Learning. 2nd ed. – Vancouver: Tony Bates Associates, 2019.
37. O'zbekiston Respublikasi Qonunchilik ma'lumotlari milliy bazasi. – URL: <https://lex.uz>.
38. O'zbekiston Respublikasi Hukumat portali. – URL: <https://gov.uz>.
39. Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligining rasmiy portali. – URL: <https://edu.uz>.
40. O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining rasmiy veb-sayti. – URL: <https://oak.uz>.
41. UNESCO Digital Library. – URL: <https://unesdoc.unesco.org>.
42. Chirchiq davlat pedagogika universitetining rasmiy veb-sayti. – URL: <https://cspu.uz>.

Fakultet dekani

J.E.Usarov

Kafedra mudiri

M.Q.Raxmanova